

เรื่อง ประวัติอำเภอคลองลาน

รายละเอียด

ประวัติความเป็นมา

แต่เดิมอำเภอคลองลาน เป็นตำบลตำบลหนึ่งของอำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร มีชื่อว่าตำบลโป่งน้ำร้อน ต่อมาเมื่อประมาณปี พ.ศ.2510 จังหวัดได้แยกตำบลออกจากตำบลโป่งน้ำร้อนอีกตำบลหนึ่งชื่อว่า "ตำบลคลองลาน" และในปี พ.ศ. 2522 ได้แยกตำบลคลองลานไปเป็นตำบลใหม่เรียกว่า "ตำบลคลองลานพัฒนา" ยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอเมื่อปี พ.ศ.2520 และยกฐานะเป็นอำเภอเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2529 ซึ่งในปัจจุบันอำเภอคลองลาน ประกอบด้วยตำบล 4 ตำบล ก่อนที่จะยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอและอำเภอนั้น ท้องที่อำเภอคลองลานยังเป็นดินแดนที่แสนจะทุรกันดาร การคมนาคมจากอำเภอฯ ไปจังหวัดก็แสนจะลำบาก ต่อมาเมื่อมีการพัฒนาท้องถิ่นทำให้ฐานะความเป็นอยู่ของราษฎรดีขึ้น เป็นผลทำให้ราษฎรจากส่วนต่าง ๆ พากันอพยพเข้ามาจับจองที่ดินทำกินเป็นจำนวนมาก การตัดไม้ทำลายป่าเพื่อเอาที่ดินไปใช้ในการเกษตรก็มีมากเช่นกัน

อำเภอคลองลาน เดิมเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอเมืองกำแพงเพชร มีชื่อว่า " ตำบลโป่งน้ำร้อน " ในปี 2519 แยกตำบล ออกเป็นตำบลคลองน้ำไหล ในปี 2520 แยกตำบลออกเป็นตำบลคลองลานพัฒนา ในปี 2521 ยกฐานะขึ้นเป็น " กิ่งอำเภอคลองลาน " เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2529 ได้รับการยกฐานะเป็น " อำเภอคลองลาน"

จากการสืบค้น หลายร้อยปีที่ผ่านมามีชนกลุ่มหนึ่งเป็นชาวไทยภูเขา โดยเฉพาะชาวปะกาเกอญอ อพยพมาจากประเทศพม่าและทางตอนใต้ของจีน เข้าไปตั้งถิ่นฐานทำมาหากินในบริเวณป่าลานต้นน้ำตกคลองลาน ซึ่งมีต้นลานขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก ต่อมาทางราชการได้อพยพชาวเขาค้นกลุ่มลงมาจากต้นน้ำด้วยเหตุผลสำคัญทางความมั่นคงของชาติ ชาวไทยภูเขาโดยเฉพาะชาวกะเหรี่ยง ได้ใช้ต้นลาน ซึ่งมีอยู่จำนวนมากมาบุงหลังคาบ้านทำฝายบ้าน จึงเป็นที่มาของชื่อบ้านคลองลาน และได้มาเป็นชื่ออำเภอคลองลานในปัจจุบัน

อำเภอคลองลานแบ่งเขตการปกครองเป็น 4 ตำบล ได้แก่

1. ตำบลคลองลานพัฒนา
2. ตำบลคลองน้ำไหล
3. ตำบลโป่งน้ำร้อน
4. ตำบลสักงาม

คลองลานเมืองคนงาม

ที่คลองลานมีคนหลากหลายเผ่าพันธุ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีชาวไทยภูเขา จำนวน 6 เผ่า คือ ม้ง เย้า มูเซอ ลี

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ขอ กะเหรี่ยง และลัวะ และชาวอิสาน คนพื้นถิ่นที่อากาศดี ทำให้สตรี ที่อำเภอคลองลาน งดงาม ด้วยผิวพรรณ หน้าตา และวัฒนธรรมประเพณี เป็นสตรีชนเผ่าที่ ที่น่าสนใจและงดงามมากที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย

น้ำตกสวย

อำเภอคลองลาน มีน้ำตกที่งดงามหลายแห่ง อาทิ น้ำตกคลองลาน น้ำตกคลองน้ำไหล น้ำตกเพชรจะขอ น้ำตกวังกะสัง แต่ละน้ำตก งดงามหลากหลาย ไม่แพ้ น้ำตกใดในประเทศไทย ทำให้อำเภอคลองลานจึงมีผู้มา เยี่ยมชม จำนวนมากในแต่ละปี ท่ามกลางท่ามกลางธรรมชาติที่งดงาม อากาศเย็นสบาย สายน้ำ ล้ำธาร ภูเขา ป่า ไม้ และสายหมอก เป็นเสน่ห์ที่น่าชมอย่างยิ่งที่อำเภอคลองลาน

เต็มไปด้วยไม้สัก

อำเภอคลองลานเป็นเขตป่าเขามีอุทยานแห่งชาติหลายแห่ง จึงเต็มไปด้วยไม้สักจำนวนมาก ที่มีขนาดใหญ่ หลายคนโอบ เพราะเป็นเขตหวงห้ามมีอุทยานแห่งชาติหลายแห่ง อาทิ อุทยานแห่งชาติคลองลาน กำแพงเพชร อุทยานแห่งชาติคลองลาน เป็นอุทยานแห่งชาติในจังหวัดกำแพงเพชร มีพื้นที่มากกว่า 187,500 ไร่ ครอบคลุม 3 ตำบล

อุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้า ครอบคลุมโป่งน้ำร้อน และตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลานพัฒนาอุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้า มีพื้นที่ครอบคลุมทั้งท้องที่อำเภอคลองลาน อำเภอโกสัมพีนคร อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

อุทยานแห่งชาติแม่วังก์ ครอบคลุม พื้นที่อำเภอคลองลาน อำเภอปางศิลาทอง มีพื้นที่ครอบคลุม อำเภอแม่ วังก์ และกิ่งอำเภอแม่เป็น จังหวัดนครสวรรค์ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธาร ตามเทือกเขาสูงชันก่อ กำเนิดเป็นน้ำตกที่สวยงาม 4-5 แห่ง ทั้งเป็นต้นกำเนิดของลำน้ำแม่วังก์ที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ นอกจากนี้ ยังมีแก่งหินทำให้เกิดน้ำตกเล็กๆ ตามแก่งหินนี้ ตลอดจนมีหน้าผาที่สวยงามตามธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ 558,750 ไร่ หรือ 894 ตารางกิโลเมตร

อนุรักษ์วัฒนธรรมมากมี

อำเภอคลองลาน มีชนเผ่าไทยภูเขาจำนวนถึง ๖ เผ่า มีชาวอิสานมากมาย ทำให้อำเภอคลองลานจึงมี วัฒนธรรมที่หลากหลาย สมควรที่จะได้รับการอนุรักษ์เป็นอย่างยิ่ง อาทิประเพณี การแต่งงาน การตาย ตลอดจน การนับถือผี และทั้งงดงามและมีความสุขคือ ประเพณีปีใหม่ของชาวไทยภูเขาแต่ละเผ่า นำศึกษาและน่าชมมาก

ของดีเครื่องเงิน

อำเภอคลองลานมีศูนย์ส่งเสริมหัตถกรรมเครื่องเงินชาวเขา จ.กำแพงเพชร ตั้งอยู่ที่หมู่ 9 บ้านคลองเตย เส้นทางคลองลาน - อุ้มผาง กม.ที่ 42 ศูนย์นี้จะจำหน่ายเครื่องเงินฝีมือชาวเขาเผ่าเย้า เช่น สร้อยคอ ต่างหู สร้อยข้อมือ กำไล แหวน หากสนใจจะชมวิธีการทำและซื้อเป็นของฝาก สามารถเลือกชมและซื้อได้ที่ ศูนย์ส่งเสริมหัตถกรรม

รมฯ นอกจากนั้น ในหมู่บ้าน ชาวเข่า ยังมีการทำเครื่องเงินแทบทุกบ้าน ฝีมือประณีตและงดงามเป็นอย่างยิ่ง สมควรได้เก็บเป็นของที่ระลึกและเครื่องประดับ

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในอำเภอคลองลาน

- อุทยานแห่งชาติคลองลาน มีเนื้อที่ประมาณ 300 ตารางกิโลเมตร หรือ 187,500 ไร่ อยู่ในท้องที่ตำบลคลองลานพัฒนา ตำบลคลองน้ำไหล และตำบลโป่งน้ำร้อน มีสภาพป่าเป็นป่าดงดิบเกือบทั้งหมด และเป็นผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ มีสัตว์ป่าอาศัยอยู่ เช่น กระต๊อง เสือ เสียงผา เม่น เก้ง กวาง และหมูป่า เป็นแหล่งกำเนิดของน้ำตกที่สวยงาม อาทิ น้ำตกคลองลาน น้ำตกคลองน้ำไหล ตาดทะเล ตาดวังกระสังข์ ตาดลูกไข่ หาชมได้ยากในทีเดียวกัน
  - น้ำตกคลองลาน สายธารที่ยิ่งใหญ่ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติคลองลาน หมู่ 18 ตำบลคลองลานพัฒนา น้ำตกคลองลาน เป็นน้ำตกที่ได้ชื่อว่าสวยงามที่สุดในจังหวัดกำแพงเพชร เกิดจากยอดขุนเขาคลองลาน ซึ่งด้านบนยอดน้ำตกเป็นที่ราบกว้างใหญ่ มีน้ำจากลำห้วยไหลลงมาสู่แอ่งน้ำ กลางหุบเขา เป็นวังน้ำลึก และมีลำน้ำยาว 2 กิโลเมตร แล้วไหลผ่านหน้าผาลงมาเป็นน้ำตกคลองลาน เป็นน้ำตกสูงประมาณ 100 เมตร กว้าง 40 เมตร จึงทำให้น้ำตกคลองลาน เป็นน้ำตกสายใหญ่งามตระการ เป็นที่ตื่นตาของผู้มาเยือนจากทั่วทุกสารทิศที่พากันหลังไหลเข้ามาเที่ยวชม และเติมความสุขให้กับชีวิตกับที่น้ำตกคลองลานสายธารที่ยิ่งใหญ่ตระการตา สุดพรรณานา
  - น้ำตกคลองน้ำไหล หรือน้ำตกปางควาย หมู่ 16 ต.คลองน้ำไหล สูง 9 ชั้น แต่ละชั้นมีแอ่งน้ำและความสูงแตกต่างกัน มีลานหินกว้างเป็นสินิลาววับ ชั้นที่3 เหมาะสำหรับการเล่นน้ำตก ธรรมชาติงดงาม มีที่พักมากมายกลมกลืนกับธรรมชาติได้อย่างน่าสนใจ
  - แก่งเกาะร้อย เกิดจากคลองสวนหมากเป็นลำธารสลับด้วยแก่งหิน และหาดทรายขาวสะอาด อยู่ท่ามกลางทิวทัศน์แห่งขุนเขาสลับซับซ้อน ประกอบด้วยแก่งหินตะปุ่มตะป่ำหน้าร้อยพันก้อนเรียงรายเป็นลานกว้าง มีธารน้ำไหลตลอดปี งามมาก ลำธารสามารถลงเล่นน้ำได้อย่างปลอดภัย
  - ช่องเย็น เป็นจุดสูงสุดของถนนคลองลาน-อุ้มผาง สูง 1,340 เมตร จากระดับน้ำทะเล มีสายลมพัดผ่านและหมอกปกคลุมอยู่เสมอ อากาศหนาวเย็นตลอดทั้งปี และเป็นที่สุดพระอาทิตย์ตกได้อย่างสวยงามอีกจุดหนึ่ง อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีต่ำกว่า 20 องศาเซลเซียส เนื่องจากบริเวณนี้เป็นช่องเขาที่มีสายลมพัดผ่านตลอดเวลา จึงถูกขนานนามว่า “ช่องเย็น” เย็นสมนามจริงๆไม่ว่าเวลาใด เย็นเสมอ
- อำเภอคลองลาน จึงเป็นอำเภอที่น่าอยู่และน่าท่องเที่ยวมาก มีความงดงามทางธรรมชาติอย่างครบถ้วน ถ้ามีโอกาสมาท่องเที่ยวอย่าลืม อำเภอคลองลานดินแดนแห่งเมืองคนงาม น้ำตกสวย เต็มไปด้วยไม้สัก อนุรักษ์วัฒนธรรมมากมี ของดีเครื่องเงิน

คำสำคัญ : คลองลาน

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ที่มา : สันติ อภัยราช. (2559). สารคดีโทรทัศน์ วัฒนธรรม จังหวัดกำแพงเพชร : ตอน อ้าเภาคลอง
ลาน. กำแพงเพชร: ม.ป.พ.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2018-02-12

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=11&code_db=610001&code_type=05

The Office Of Academic Resource Information And Technology